

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.

Fiókiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papírkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

KASSAI FÜGGETLEN NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:

Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Iglo.

Elfizetési árak:

Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.

Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

Sz. István napjára

A „Napló“ részére írta:
dr. gróf Csáky Adorján
szentszéki tanácsos és jegyző.

Magyarország első nagy királyának, a katolikus egyház dicső szentjének s az egész emberiség diszének, sz. István királynak emlékét ájtatos hittel, nemzeti örömmel ünnepli az Árpádok nemzete. A vallási és nemzeti hagyományok ereje szentelte meg e napot s emelte azt a tisztelet és kegyelet ama fényes polcára, amelyen a számarányában ha mindjárt nem is elsőrangú, de a történeti hivatástudat és nemzeti erő sulyánál fogva a nagy nemzetcsaládok államcsoportjában méltán számottevő magyar nemzet fia nemcsak otthon hazájukban, hanem a legtávolabb idegenben is, mindenütt, ahol magyar szó hangzik és magyar szív ver, — nemzeti és hazafiúi érzelmekben egyesülve, a testvéri összetartás tudatában egygyéolvadva, ez egy haza eszméjében, szeretetében, gondjaiban és reményeiben osztozva, — porba borulnak a népek és nemzetek Istene előtt s buzgó imában kéri: Isten áldd meg a magyart!

E mai nap kettős ünnepe a magyarnak! Dicsőíti sz. Istvánt, az első magyar királyt, ki apostoli buzgalommal vetette meg a ker. kath. egyház alapját Pannónia földjén; ünnepli Istvánt, a bölcs királyt, ki megalapította a magyar birodalmat, annak polgári alkotmányt adott, az országot rendezte és a magyar nemzet szabadságát biztosította. A magyar kath. egyház és a magyar királyság bölcsői egymás mellett ringottak. Kilenc évszázad fergetege s vihara múlt el e két alkotmány felett; a kath. egyház fennáll és dacára a megsemmisítésére vagy legalább is gyöngítésére törekvő mintentele ellenáramlatoknak — virágzik; a magyar nemzet él, létének első évezredét betöltte és lelkesedéssel, duzzadó életerővel tüzte ki a második ezredév hajnalának ormára a haladás fáklyáját, melyre a nemzeti eszmék, nemzeti jogok kivívásáért, megvalósításáért esküdött.

Ámde a hajóját szerető szívnek mélyén rejtelmes moraj hallatszik; az egykor ártatlan, de megtévedt szív-

ből elemi erővel tör elő a bűnös szívnek önzése, gyarlósága s a szeretetnek szent érzelmén seb táton, rejtelmes és mély, miként maga az erő, a mely támasztotta. S a halálra sebzett szív tehetetlenségének kétségbejítő tudatában bár, de a szeretetre teremtett szívek ösztönével kél harcra ádáz ellenfelével, harcra azzal az áttokkal, a melyet önfelédte pillanatban maga idézett föl s a melynek urává a saját erejéből többé nem lehet.

E kétségbejítő csüggedésnek válságos pillanatában vigasztaló égi látományként a bosszú határon csak sz. István szelleme tűnhet fel. Csodáljuk, tiszteljük és szeretjük hazánk szeretetének, hazánk üdvének jószágos gyámolát. Szívünk a végtelenbe néz, keresi az örök bölcs szerzőt, keres téged, István király, akinek apostoli buzgalma tanított meg minket a hit parancsolta hazaszeretetre.

Imánk szárnyán ez ünnepen fogadás száll az ég felé, hogy ápoljuk, oltalmazzuk, megvédjük a kapott örökséget azzal a kegyelettel, a melylyel a szerető gyermek ősi szüleinek emlékét őrzi, — azzal a rajongó szeretettel, melyet szívet-lelket nemesítő szent tana fakaszt lelkünkben, azzal az odaadással, mellyel szeretett hazánk felvirágoztatásán, a jogtörés bilincseinek széttörésén fáradozunk; — hisz ápolni, oltalmazni azt a szent hitet, a mely a hazának egységet, üdvöt, boldogságot biztosít: hazafias kötelesség! Valamint Magyarország 900 éves keresztény történetén sz. István, apostoli királyunk hagyománya: a vallás ápolása vonul végig, úgy továbbá is csak akkor derülhet újra fény a haza felett, a magyar csak akkor lesz igazán boldog, ha hű lesz sz. István hagyományához, melyben annyi az őserő, az ellenállási képesség, az assimiláló ösztön, az ujjászülő szellem, a haladási és művelődési vágy, a konzervatív óvatosság, a türelem és önmérséklet, az anyaföld szeretete, a faji és nemzeti tradíciók tisztelete, hogy az ellentétes érdekek surlódásának áldatlan, gyűlöletes és jelenleg meddő küzdelmében mindenkor diadalra juttathatja a nemzet tiszta, önmaga javára irányuló törekvéseit, önálló jogos helyét a nagy nemzetek sorában.

Méltóbban, alkalmasabban sohasem szállt fel a nemzet ajkáról e fohász:

Hol vagy István király,
Téged magyar kíván!

Polgármesterek kongresszusa.

— A „Napló“ tudósítójától. —

Kassa, aug. 19.

Mindenki jól ismeri a közigazgatás mizériáit s azt is tudják, hogy főoka az a megrögzött vaskalaposság, melyet a legerélyesebb rendszabályok sem tudnak véglegesen megszüntetni. A városi törvényhatóságok élén álló polgármesterek érzik ennek a súlyát legjobban s mondhatni, egyik tisztviselő sincs annyi szekaturának és támadásának kitéve, mint a polgármester, különösen ha egy kicsit gyenge és flegmájából nem zökkenti ki semmi sem. Nagyon helyeseljük azért a polgármesterek mozgalmát s üdvözljük is őket elhatározásukért, melynek értelmében évenként fölváltva hol egyik, hol a másik törvényhatósági városban tartanak kongresszust. Az idén szeptember 11-én Pancsován lesz a kongresszus, mely immár a hatodik s a következő tárgysorozata leendő:

1. Elnöki bejelentések.
2. Kolozsvár polgármesterének javaslata a városok közigazgatási reformjáról, külön városi törvény alkotásáról, az állami funkciók teljesítése alól való felmentésről, vagy azokért megfelelő kárpótlásról.
3. Pozsony polgármesterének javaslata a cselédek illetősége ügyében kiadott belügyminiszeri körrendelet módosításáról.
4. A jövő évben Kassán tartandó kongresszus napirendjének megállapítása.
5. Az elnök és alelnök megválasztása a jövő évre.
6. Indítványok.

Az utóbbi címhez máris érkezett egy indítvány. Temesvár polgármestere ugyanis két indítványt terjesztett be. Az egyikben az új házakra engedélyezett kivételes adómentesség fentartása érdekében javasol lépéseket.

A másik javaslat a kisajátítási törvény 4. §-ának a vidéki törvényhatósági városokra való kiterjesztését célozza. E szakasz most csak Budapestnek kedvez, megadva a jogot, hogy szépészeti és egyéb városfejlesztő célból is kisajátíthasson telket.

Ma szombaton, augusztus 19-én este 8 órakor az „OTTHON“-kávéházban
az Első Magyar Bpesti Női Zenekar
HANGVERSENYEZ.

A „Götterhalte“ ellen.

(Szegei átirata Kassához.)

— A „Napló“ tudósítójától. —

Kassa, aug. 19.

Szegei város törvényhatósági bizottsága átiratot küldött az ország összes törvényhatóságaihoz, kérve mindannyit, hogy a törvényhatóság területén levő plebánosok ne vegyék igénybe istentiszteletük alkalmával a katonazenét, hogy ily módon a Götterhalte ne keltsen felháborodást. Az átirat teljes szövege, amely ma érkezett meg Kassa város polgármesteréhez, a következő:

Kedves barátaink és atyánkfiai!

Hazánk mindazon városában, mely valamely magyar királyi honvéd, vagy cs. és kir. közös hadseregbeli ezredparancsnokságnak székhelye, ama sajnálatos eljárás van gyakorlatban, hogy az isteni tiszteletekben az egyházi körmenetekben résztvevő katonazenekar az ünnepélyesség közben a szolgálati szabályzat értelmében köteles az úgynevezett „Götterhalte“ osztrák néphimnusz eljátszani.

Minthogy Magyarország független és más országnak alá nem vetett állam és így kétségtelen, hogy ünnepélyes alkalmaknál más ország Himnuszának játszása mélyen sérti állami önállóságunkat és e mellett honfitársaink kebelében az abszolút korszak sötét napjaira emlékeztető hatásánál fogva fájdalmas érzéseket is kelt, ugyan ezért mai napon fenti szám alatt hozott közgyűlési határozatunkból kifolyólag hazafias tisztelettel arra kérünk titeket, miszerint odahatni szíveskedjétek, hogy a törvényhatóságok területén levő plebánosok olyan istentiszteletek és egyházi körmenetek tartásánál, melyeknél a katonai zenekarok szolgálati szabályzataik értelmében a Götterhaltét játszani kötelesek, a katonazenekarok közreműködését igénybe ne vegyék, hogy ilyen módon az említett osztrák néphimnusz eljátszása mellőztessék.

Az átiratot Kassa város legközelebbi közgyűlésén tárgyalni fogják.

Aktuális strófák.

Kassai verses krónika a hétről.

Hogy milyen lesz a szeptember?
Lesi, várja minden ember,
Megoldani lesz-e mód:
Politikai csomót?

A diák már nagyba készül,
Apák zsebin komoly vész ül...
Sirva bucsuzik a lány —
Minek is van tudomány?

Elvezni cirkusz Sidólit —
Kötelesség oda szólít —
De ha van felolvasás:
Mindenkinek dolga más.

Nem vesznek el pénzt adóba,
Készül is az akasztófa —
Ki fog rajta halni meg?
Biztosan a — kicsinyek.

Tudós tanár most vizsgálja:
Csatornánk, hogy meddig állja?
Jó az anyag bölcs tanár?
Egynek — arany, másnak sár.

Nincs kolera, de van fészke —
Igaz hogy nem veszik észre —

Rámutatni nem szabad:
Mindjárt jön a — cáfolat!

Pedig amerre csak járok,
Erről beszél minden árok
Szebben beszél mint e rim:
Itt fészkel a kolerin.

Városháza udvarába,
Józanul int óvótábla:
Vigyázz polgár! Mindenkép
Óvakodj ha fejed ép. —

Roskadozik az átjáró —
Álmodozik a halálró!
Hát ha egyszer összedül?
Ó* akkor is csak — füttyül.

Nincsen király, csak is császár —
Hirdeté egy lelki — Lázár
Hadapródok ünnepén
Óh szegény császári lény.

Átvedlettél szegény pára
Nagy dicsőség Ausztriára —
Két fejű sas vájja ki
Agyvelődet, — gályaffi.

Sebestyén.

* Tudják ki az az Ó?

LEGUJABB.

— Távirati és telefonhírek. —

Oroszország alkotmányt kapott.

A cár manifesztuma.

Pétervári, aug. 19. (Saj. t. táv.)
A cár ma Oroszország népéhez manifesztumot intézett, amelyben megadta nekik az alkotmányt. Az orosz alkotmány teljesen osztrák mintára készült s egyes pontjait ma tették közé. A cár manifesztumában kifejti, hogy a birodalom fentartásának alapja mindenkor csak a cár és az orosz nép egyetértése lehet. Ez az egyetértés — ugymond — az utóbbi időben megrendült, de a cár újra összhangba hozta és pedig úgy, hogy az államfentartó autokrata hatalom teljes épségben tartása mellett más tervezetet biztosított a népjogok számára, amennyiben megadta az orosz népnek a birodalom ügyeihez való hozzászólást. Az új országgyűlés, az alkotmány alapján a jövő év januárjában ül össze.

Pétervári, aug. 19. (S. t. t.) Az orosz hivatalos lapban ma jelent meg a cár ukáza, mely jelenti, hogy a cár Oroszországnak megadta a népképviselői jogot. A népképviselőt áll, alsó házból és felső vagy birodalmi tanácsból. Az alsó ház tagjai öt évre választatnak. Az alsóház vagy „duma“ által elfogadott javaslatokat felterjesztik a birodalmi tanácshoz s onnan a cárhoz szentesítés végett. A cár egyúttal manifesztumot adott ki, melyben ékes szavakkal tudomására adja a népnek, hogy alkotmányt adott.

Az új kormány programja.

Budapest, aug. 19. (Saj. t. táv.)
Fejérváry Géza báró miniszterelnök hétfőn Ischbe utazik és memorandumot nyújt át a királynak. A memorandumot a szerdai hat órás miniszteri tanácskozáson készítették és egy új kormány programját tartalmazza. Ha a király a memorandumot elfogadja, ennek alapján a kibontakozás remélhető.

A szabadelvűpárt bomlása.

Budapest, aug. 19. (S. tud. táv.)
A Pannonia-szállodában értekezletet tartott szabadelvűpárti képviselők ötös-bizottsága elhatározta, hogy nem várják be a 23 iki pártértekezletet, hanem már most javasolják, hogy lépjenek ki a szabadelvűpártból. Issekutz Győző már tegnap bejelentette kilépését.

Nyiri mandátuma.

Budapest, aug. 19. (Saj. tud. táv.)
Nyiri Sándor, volt honvédelmi miniszter, ma lemondott Budapest II-ik kerületében viselt képviselői mandátumáról s ismét aktív katonai szolgálatba lép. A mandátumról való lemondást bejelentette Justh Gyula képviselőházi elnöknek.

Amerikai magyarok üdvözlése.

Budapest, aug. 19. (Saj. t. táv.)
Az amerikai magyarok, — kik májusban magyar egyesületet alakítottak, — üdvözlő táviratot küldtek Apponyi Albert grófnak.

Új egyetemi tanárok.

Budapest, aug. 19. (Saj. tud. táv.)
A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Grósz Emilt a budapesti, Dr. Nagy Virgilt a budapesti műegyetemi, Dr. Somló Bódogot a kolozsvári, Dr. Makara Lajost a pesti, és Dr. Navratil Ákos kassai jogakadémiai tanárt a kolozsvári egyetem jogi fakultására kinevezte.

HIREK.

— A Csányi Múmalom látogatása
Hatvani Deutsch Sándor, főrendiházi tag a csányi és a hozzátartozó műmalmok vezérigazgatója ma reggel városunkban időzött, azután Csányba ment, hol a műmalomban talált rend fölött a legteljesebb meglepődését fejezte ki. Kiséretében volt Schrecker S. L. főigazgató és neje.

— Egy pofon epilógusa Nagy feltűnést keltett annak idején, hogy Deutsch Jenő, a Csányi-múmalom közkedvelt titkárát, a jeles sportmant a járásbírósg Krick Béla feljelentésére súlyos testi sértésért 14 napi fogházra ítélte. A tulságosan szigorú ítéletet, amelyet még Bereznay bíró hozott, meglebberte. A törvényszék, mint felebb viteli bíróság, az ítéletet megváltoztatta. Be

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Schneidig egyenruhák W A L D J A K A B

készítettnek
Önkéntesek teljesen felszereltetnek. * * * * *

Elite uri szabó és egyenruházati intézetében
Kassa, Fő-utca 6. sz. (Schalkházzal szemben.)

igazoltnak találta a jogos felháborodást, a fogházbüntetést elengedte s összesen 380 korona pénzbüntetésre ítélte.

— A „Zeitung“ cáfol. Van a zurnalisztikának egy kényelmes omnibusza Kassán. A jó öreg Kaschauer Zeitung. Miközben Kassán két fiatal lap fürge eleven-séggel szinte emberfölötti munkát végez, hogy elsőrangú napilapot nyújtson olvasó közönségének, a „Siebenundsechzigster Jahrgang“-gal ékesített öreg Zeitung szép nyugodtan németre fordítja a magyar lapok már korábban közölt híreit és ezzel már be is fejezte hivatását. Csak hogy a fordítás hevében olykor nemcsak hír, hanem valami más is kerül tolla hegyére. Például valamelyes cáfolat. Nosza lefordítja azt is, és így cáfol meg minket, a Felsőmagyarország nyomán, hogy Hidas-Némethiben nem történt vasuti szerencsétlenség. Nem bizony, mert tollhába volt Hidas Némethi, amennyiben a vasuti szerencsétlenség Hernád-Némethiben történt. És pedig tudósítónk jelentése szerint a következő módon:

A szerencsétlenség a Miskolcra jövő utasok között történt, akik a zsufolásig megtelt kocsiokról tolongva szállottak le és a szomszédos sínáron álló szerencsi vonat kerekei alá nyomták Kis Borbála külső-böcsi asszonyt és Kádár Mihály nyugalmazott miskolci utmestert. A szerencsi személyvonat e pillanatban megindult és a két szerencsétlent elkapva, pár lépésnyire magával vonzolta. Mikor észrevették a katasztrófát, Kis Borbála már szörnyet halt, Kádár Mihályt pedig irtózatossan összeroncsolt tagokkal vonszolták ki a kerekek alól.

Két oly rokon hangzású helységnévnek az elcserelése a szerkesztőség lázas munkájában olykor megeshetik. Mert mi nem értünk rá, három napot várni, mint Zeitung, vagy legalább is 24 órát mint a Felsőmagyarország. Ez utóbbi lapársunk cáfolatára nem reflektáltunk. Elvégre valamennyi félhivatalos közös bajban, a cáfolási mániában szenved. És ez okozta, hogy a szerencsétlenség következtében szétroncsolt hullák helyén, saját fantáziája alapján csak koffereket és ládákat látott, melyek állítólag a Sidóli különvonatjáról estek volna le. Értesülésünket mindezek után tudósítónk újabb jelentésével megerősítve fentartjuk.

— Magyar nyelv a nemzetiségi tanítóképzőkben. Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter ma rendeletet adott ki a magyar nyelvnek a nem magyar tanítványok képző-intézetekben való tanítása tárgyában. Legfontosabb része a rendeletnek az, hogy a tanítóképesítő vizsgálaton a tanfelügyelő köteles lesz meggyőződni arról, hogy a jelölt tud-e magyar nyelven fogalmazni és beszélni s hogy a magyar nyelvet tudja-e sikeresen tanítani.

— A volt megyei számvevők kongresszusa. A volt megyei számvevők, akik a megyei számvevőségek és pénztárak államosításával állami szolgálatba léptek át, a temesvári tisztviselők kezdésére szeptember 8-án Budapesten, a megyeháza dísztermében kongresszust tartanak. Az előkészítő bizottság csak szeptember 7-iki ülésében állapítja meg a kongresszus programját. A mozgalom célja csak a rangosztályba sorozásnál történt valóságos sérelmek orvoslása s az 1904. évi I. törvények értelmében a volt megyei tisztviselőket is megillető fizetési pótlék kieszközölése. A mozgalomhoz eddig ötvenegy vármegye volt megyei számvevői csatlakoztak.

— Az iparfelügyelet reformja. Az ipar fellendítésére hivatott ezen ifjú intézmény eddig nem birt olyan tevékenységet

kifejteni, aminőre szükség lett volna. Ez azonban nem maguktól az iparfelügyelőségek, hanem az érvényben lévő beontástól származik. Magyarország ugyanis 17 iparfelügyelőségi kerületre van fölosztva, magától értetődik tehát, hogy tekintve még a személyzet kisméretét is nem produkálhatnak megfelelő eredményeket. Nem ellenőrizhetik a hatáskörük alá tartozó 4-5 törvényhatóságok ipari ügyeit kellőképpen, a kazánvizsgálatok meg egyenesen csak késedelmezésekkel ejthetők meg. Most a kereskedelmi miniszter igyekszik a bajon segíteni. Minden megyébe akar ipari felügyelőséget állítani. Mivel azonban ez egyelőre a személyzet miatt is kivihetetlen, megduplázza a jelenlegi felügyelőségek számát, 17-ből 34-et alakít, mely új beosztás november 1-én lép életbe s ugyanakkor jelenik meg az iparfelügyelők új szolgálati utasítása is. Az új beosztás már akként történik, hogy lépésről lépésre lehet a megyei iparfelügyelőségek létesítését megvalósítani s így rövid idő alatt elérjük, hogy minden megyei törvényhatóságnak rendelkezésére fog állani egy műszakilag kellően képzett ipari szakközleg. Két főfelügyelőség lesz amennyiben a budapestihez hasonlóan Pozsonyban állítanak föl főfelügyelőséget s ezek ellenőrzését maga a miniszterium fogja végezni. Hozzánk legközelebb Lőcsén állítottak föl az iparfelügyelőséget, melynek vezetésével Kinszler Albert kassai segédiparfelügyelő, mint a szepességi viszonyoknak alapos ismerője lett megbízva. A szorgalmas és törekvő fiatal mérnök ezen előléptetéséhez gratulálunk.

Sötét utca! Sötét-utca! Nem lát beléd az élesszemű hatóság. Hja, nagy urak vannak ám ott, te meg csak szegény emberekkel lakod megadat. Volnának csak mágnás és magasrangú hivatalnok lakóid, majd lennél sem setét, sem Setét. Ha mi gyújtunk lámpát a hatóságnak, hogy elvezessük böles fejét oda, akkor dühében azért sem lát, mert hát még csak az volna szép, ha az újságok tudnának hatást gyakorolni a nemes tanácsra! Hova lenne a tekintély, melynek segítségével nem törődik a várossal? Mivel tehát a nyári melegben hullómódra megdermedt városi hatóság nem bír annyi mozgékonytágot kifejteni, mely képesítene a dolog megfigyelésére, az ott lakók kérjék meg valamelyik bizottsági tagot, aki hihetőleg tett is a bajok orvoslására nézve választói előtt — persze választás előtt — kötelező ígéretet, hogy interpellálja meg a polgármestert a legközelebbi közgyűlésen ez ügyben. A mult éjjel ép a lámpa alatt feküdt egy részeg ember s az arra haladó kocsis csak azért nem tiporta el, mert a házból valaki kijött és belebotlott az alkoholosba. Azonfelül az utca tele van gödrökkel, melyekbe a lakosság moslékot s más eféléket önt, melyek a városi tanács nagyobb dicsőségére mindenfelé terjesztik a „koleramentes“ illatot. Miért nem kocsikázik arra a polgármester, vagy a főkapitány, vagy a — főorvos? Ugy-e urak, menjen az ördög abba a gidres-gödörös utcába „koleramentes“ levegőt élvezni. Nem is Önöknek való ez! Sokkal jobb a Csermely-felé kocsikázni, vagy a hivatal puha párnás diványán trabuco füsttel kevert parfümös illatot szívni. Ez kell a magyarnak!

A tátrai borkiállítás megnyitása. Ma délelőtt 10 órakor zajlott le Tátra-Lomonicon a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által rendezett borkiállítás ünnepélyes megnyitása. A kiállítás hivatalos megnyitót beszédét a külföldön tartózkodó gróf Zselénszky Róbert elnök helyett Bernáth Béla országgyűlési képviselő, tokajhegyaljai nagybirtokos tartotta. A megnyitási ünnepélyen a tátrai közönség majdnem teljes szám-

ban részt vett. Különösen az idegenek igen érdeklődtek a magyar bortermelők kiállítására iránt, ami az export élénkítésére nagy befolyással lesz. Szepesvármegyét gróf Csáky Zenó főispán képviselte. A magyar borkezeskedők, nagyobb vendéglősök is igen szép számmal voltak képviselve, ami jó vásárt ígér. Holnap, szent István napján szüreti ünnep lesz, melynek rendezését a mezőkövesdi kisgazdákkal a szepesmegyei gazdasági egyesület vállalta magára. Az ünnepségre Kassáról nagyon sokan készülnek.

— Urinők életveszélyben. Három iglói urinó — mint tudósítónk írja — egy automobiltól megvadult lovak által elragadott kocsin komoly életveszélybe került. Koromzay Györgyné, Nádas Árpádné és Szontagh Gézáné kocsin mentek Iglóról Gánóczy-fürdőbe. Kisoczi község előtt a kocsis lovai egy arra elszáguldott automobiltól megbokrosodtak s vad gyorsasággal rohani kezdtek a kocsival. A hölgyeket kétségbeesett ijedelem szállta s a halálos félelemből első sorban Koromzayné tért magához, aki a kocsiról leugrott, de csak egy hajszálon, hogy a kerekek alá nem került, bár így is súlyosan megsérült. A bakon ülő kocsis is teljesen elvesztette lélekjelenlétét s nem bírta megfékezni a megvadult lovakat. A legkritikusabb pillanatban egy tátongó meredek szélén azután meghökkenek a lovak s ezt felhasználva a kocsis megfékezte az állatot. Még néhány lépés s a társaság menthetetlenül a meredek áldozata lett volna.

KÉT KÖZÉPISKOLAI TANULÓ a Bethlen-körút 31. sz. alatt (2. ajtó) teljes ellátásra fölvetetik egy intelligens izr. családnál. A lakás egészséges, tiszta helyiség.

ÉRDEKES ESEMÉNYEK.

(Hírek mindenfelől.)

A szurony. Weber-Elemér János temesvári napszámot a 61. gyalogezred egy őrsvezetője, Jordán Miklós ittas állapotban oldalfegyverével mellbe döfte.

Rablógyilkosság. Tibold-Daróc és Sály közötti útvonalon Rózsa Sámuelné tiboldaróci lakost meggyilkolva és kirabolva találták.

Megmarta gyermek. Szommer Endre szegedi zenetanár János nevű kis fiát egy veszett kutya Tomasovác nyaralóhelyen megmarta.

Rejtélyes gyilkosság. A nagyikindai vásártéren ismeretlen tettes lelőtte Jovanov Milán juhászt.

Megszökött örmű. Gyöngyösön, a köz-kórház elmebeteg osztályából egy Sibig László nevű elmebeteg megszökött.

Kigyuladt gyorsvonat. A Budapestről jövő gyorsvonat egy kocsija eddig ismeretlen okból a szombathelyi állomás előtt kigyuladt. Emberéletben nem esett kár.

Összeszurkált csendőrök. Kovács Imre és Rosnika mezucikudi csendőrök oláh legények orozva leütötték és vasvillákkal összeszurkálták.

Nagy színházi botrány. A minesi arénában Mascagni „Amica“ operájának alkalmával az első felvonás után a színészek kijelentették, hogy addig nem játszanak, míg fizetésüket meg nem kapják. Az emberek felrohantak a színpadra és óriási lármában a leszaggatott díszleteket felgyújtották. A csendőrség és katonaság 3 órai kemény munka után tudott csak rendet csinálni.

Rádium.

Már a régiek sejtettek némely ritka ásványvizben oly titkos gyógyerőt, melyet mágneses jelenségekkel magyaráztak. Az igazi okot azonban csak a legújabb korban ismerték meg, amidőn néhány gyógyforrásban rádiumot fedeztek fel. Hazánkban ezen csodás elem eddig egyedül a Schmidthauer-féle IGMANDI keserűvízben találtatott, s így érthető a vele elérhető meglepő gyógyeredmény. Már fél pohárral használva eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő sokféle komoly betegség csiráját s ezzel elejét veszi a baj kifejlődésének. Mint ivó-kúra gyomor- és bélbajokban, továbbá eikóvéredés, szívelhajasodás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lepdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúsz és köszvénynél, vérbőségnél stb. kitűnő eredménnyel használható. Kapható mindenütt Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 fillér. Főszétküldés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznel, Komáromban.

Már csak 5 napig CIRCUS Sidoli Cäsar

Vasárnap, aug. 20-án

2 nagy ünnepi előadás 2
délután 4 órakor és este 8 órakor.

Délután 4 órakor úgy felnőttek, mint gyermekek félárat fizetnek. Karzat 30 fillér, II. hely 60 fillér, I. hely 80 fillér. Zártszék 1 kor. 20 fillér. Páholyülés 1 kor. 75 fillér. A délutáni műsor éppen olyan dustartalmu és érdekes, mint az esti.

Minden műsor 18 számot tartalmaz, ezek között:

A fehér lovag. (Le Chevalier blanc.) Legújabb szenzációs sportjelenet gyönyörű világitási effektussal Petoletti Károly ur által „Hassan“ fehér születésű arabs telivér pejménnek. Kassán még nem mutatott 1-ső rangu különlegesség.

Sidoli igazgató eredeti lóidomítása. Kassán újdonság! Még eddig egyetlen cirkuszban sem volt látható „A 24-es vonat“, 24 mén idomítva és egyszerre szabadon elővezetve Sidoli Cäsar igazgató által.

Háromszoros jokeyverseny. Szenzációs: Jokey-ugrás, hárman egy lovon teljes vágatásban. — Az eredeti Transvaal-burok. **Smele** parancsnok Lewies kapitányával előkelő műlövészek és lasszóhajgálók.

Jegyek előre válthatók Lasz gallner Albert dohánykülönlegességi főüzletében Fő-utca 45.

Holnap hétfőn, aug. 21-én este 8 órakor

I. JOUR-FIXE villámműsorral.
25 szám, a n. é. közönség ezen estén 25
többet lát, mint máskor két elő-
adáson. — Kizárólag új műsor...

Kész cipők

rakára

Adamcsik Nándor

Deák Ferenc-utca 15.

Sevro, Box és mindenféle bőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők. — Mérték utáni megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

A n. é. közönség szives figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy Fő-utca 13. sz. LEFKOVITS IREN cég alatt fennálló HIMZŐ ELŐNYOMDÁT megvettem és azt ugyanott saját nevem alatt fogom tovább vezetni. Midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására adom, bátorodom szives figyelmeket raktáromon levő kész monogrammok, előnyomatott és megkezdett kézi munkák, valamint himző-selymek és pamutok, pecsétnyomók, ruggyanta-bélyegzők és látszerési cikkekre felhívni.

Helyi és vidéki megrendelések, valamint javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel **Berkovics József** vésnök, himző-nyomda és látszerési cikkek raktára

**Tanoncok fizetéssel
felvétetnek
GROSSMANN TESTVÉREK**
rézműves-műhely és fémöntőde
KASSA, Raktár-utca 5. szám.

Kiadó: Muranyi József.

Valodi kínai thea viszont elárúsítóknak jutányosan ad el „Kínai Thea“ termelők Szövetségének felsőmagyarországi képviselője. Kivánatra árjegyzéket és mintát küldök.

Ajánlom továbbá a n. é. közönségnek elsőrendű **kókusz-zsiromat**, eredeti gyári áron.

Glattstein Mór
Kassa, Sándor-utca.

Hirdetések
Kossuth Lajos-utca 16.
Jutányosan felvétetnek a „NAPLÓ“ kiadóhivatalában

Tisztviselő kölcsönök!

6% kamat mellett nyújt törlesztéses kölcsönt 15—20 évi törlesztésre katonatiszteknek, állami, megyei s egyéb nyugdíjjogosultsággal bíró tisztviselőknek egy fővárosi előkelő pénzintézet

életbiztosítási kényszer és kezes nélkül
Felvilágosítást és utbaigazítást, minden előleges költség nélkül ad a felsőmagyarországi vezérképviselő:

Pártos Géza Kassa,
Deák Ferenc-utca 51. szám, I. emelet
Távbeszélő szám: 212.

Urr György szobrász

első kassai kézművészeti templomrendezés, szoborfaragó-szati és oltár-építészeti műintézte

Kassa, Csatorna-utca 6. sz. alatt.

Főtisztelendő papság b. figyelmébe ajánlom hirneves műintézetemet. Művészies kivitelben készíték oltárokat, szószékeket szóval tejes templomherendezést. Művészies kivitelben készítem a fából faragott szent szobrokat műtermemben. Tervezeti rajzokat, költségvetéseket díjtalanul készítek a főtisztelendő papságnak. — **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

A karácsonmezői r. kath. plebánia hivatalától.

196 1904. **Hivatalos bizonyítvány.**

Alulírott hivatalos hitelességgel bizonyítom, miszerint URR GYÖRGY kassai lakos, szobrász és oltárépítész ur templomomban egy román stíliu új főoltárt készített s két mellékoltárt renovált, mely művészi s áhítatot gerjesztő munkáival úgy híveim, valamint az én legnagyobb elismerésem s köszönetemet kiérdemelte, miért is fentnevezett művész urat **ki a külföldi szobrászokat minden tekintetben felülmúlja** — jelkészkedő Oltártestvéreimnek szives pártfogásába tiszta lelkiismerettel ajánlom. Karácsonmező, 904. szept. hó 20-án.

LEITEREGH KÁROLY
plebános.

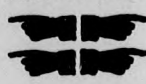
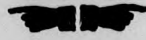
Kigyó Drogéria Kassa, Fő-utca 91.

Telefon szám: 265.

Calcium Carbid Felsőmagyarország főraktára.
Auto-gépkocsi kenő olaj. Fényképészeti cikkek.

Gyógyárak, vegyi szerek. Gazdasági cikkek. Legkiválóbb valódi angol és francia illatszerek. — Kosmetikai szerek felsőmagyarországi legnagyobb raktára.

Bel- és külföldi különlegességek és női piperecikkek dus választékban. Gyógyborok és tápszerek. Rum és likőr esszenciák. Padlófénymazak és tisztító szerek stb. stb.

Kötszerek, gummiárak és Postai megbízások pontosan eszközöltetnek.
= betegápolási kellékek. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld

Pallaghy Kálmán.

Goitein Kálmán KASSA, Szepsi-ut 36. szám.

Előkészít: Egyéves önkéntesi szolgálatra jogosító vizsgálatra, továbbá bármely középiskolai és érettségi, végül felvételi vizsgálatra a katonai alreál és kadétiskolák részére.

Szülők és gyámok figyelmébe!

Az iskola tudvalevőleg a gyermekevelés nemes feladatát egymaga nem képes teljesíteni, mert a tanuló idejének túlnyomó részét iskolán kívül tölti és az az **5—6 óra, mit a gyermek az iskolában tölt, a céltudatos nevelésre elégtelen.** Az oly vidéken lakó tanuló tehát, hol iskola nincs, a szülői ház elhagyása által igen rossz helyzetbe kerül. A szállásadók, kik egy-két gyermeknek ellátást adnak, a gyermek fölött felügyeletet nem gyakorolhatnak, mert a legtöbb tanuló azt hiszi, hogy fölénye van azok fölött, kiket az ő apja fizet. Ez a körülmény okozza az ifjakknál oly gyakori romlottságot. E bajokon óhajtok segíteni, midőn az 1905—6. tanévre, egyelőre 12 növendék számára **INTERNÁTUST** nyitok. A növendékek állandóan tanárok felügyelete alatt állanak, kik a tanulók előmenetele iránt időről-időre az iskolákban is tudakozódnak. A növendékek kötelesek az előírt fegyelemhez ragaszkodni.

Az internátusi ellátásért az egész évre 1000 korona fizetendő é p. a következő részletekben: szeptember, november, január és március hónapban 250—250 korona, míg beiratási díj fejében 20 korona előre fizetendő. Beiratkozható augusztus 25-ig.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Goitein Kálmán
igazgató.